

Потреби дитини в різні періоди життя

Немовля, 0 – 1 рік

КЛЮЧОВІ СЛОВА: любов, ніжність, увага.

На щастя для нашого покоління, в наші дні вже відмовилися від помилкового уявлення про те, що дітей потрібно виховувати і привчати до дисципліни з самої колиски. Немовля — чисте золото в духовному розумінні. Плекаючи його, ми можемо знайти зворотний шлях до себе самих. На правильному шляху ті батьки, які є учнями своєї дитини. Торкаючись своєї дитини, беручи її на руки, захищаючи від всіх небезпек, граючи з нею і віддаючи їй свою увагу, ви встановлюєте з нею духовний зв'язок. Без цих «примітивних» реакцій з боку того, що його оточує, людський організм не може пишню розквітнути — він буде чахнути і втрачати сили точно так само, як квітка, позбавлена сонячного світла.

Дитина, яка починає ходити, 1 – 2 роки

КЛЮЧОВІ СЛОВА: свобода, заохочення, повага.

На цьому етапі свого розвитку дитина вперше набуває «єго». Тут слово «єго» вживається в самому простому його розумінні, як «я», як визнання «я є». Це небезпечний час, тому що дитина вперше відчуває відділення від своїх батьків. Спокуса свободи і цікавість штовхають в одному напрямку, але страх та невпевненість тягнуть в іншому. Не всі переживання, пов'язані з тим, що ви надані самому собі, приємні. Отже, саме в цей час батьки повинні піднести духовний урок, без якого жодна дитина не може по-справжньому перетворитися на незалежну індивідуальність: світ безпечний.

Якщо ви, будучи дорослою людиною, відчуваєте себе в безпеці, це означає, що колись, коли вам ще не виповнилося одного — двох років, ви не були обумовлені страхом: замість цього батьки заохочували ваш безмежний розвиток, вчили цінувати свободу, незважаючи на рани, які дитина отримує час від часу, стикаючись з оточуючими речами цього світу. Впасти – зовсім не одне і те ж, що потерпіти поразку, випробувати біль — зовсім не одне і те ж, що вирішити, що світ небезпечний. Травма — не що інше, як засіб, яким природа користується для того, щоб сказати дитині, де проходить межа; біль існує для того, щоб показати маленькій дитині, де починається і закінчується «я», щоб допомогти їй уникнути потенційних небезпек на зразок опіку або падіння зі сходів.

Коли батьки спотворюють цей природний процес навчання, у результаті виникає відчуття психологічного болю, що зовсім не входило в наміри природи. Фізіологічний біль встановлює межі, які ви не можете перетнути, не випробувавши глибокого занепокоєння про свій стан. Якщо дитина пов'язує отримання травм з тим, що вона погана, слабка, що вона не здатна справлятися з труднощами або, що вона оточена небезпеками, місця для внутрішнього духовного зростання не залишається.

Дошкільнята, 2 – 5 років

КЛЮЧОВІ СЛОВА: заслуговує похвали, досліджує.

На цій стадії у дитини розвивається почуття самоповаги. Самоповага забезпечує готовність покинути межі сім'ї, щоб зустрітися з величезним світом. Це період завдань і випробувань. Поки дитині не виповниться два-три роки, вона не несе ніякої відповідальності за поставлені перед нею завдання — їй досить грати і бути життєрадісною. В цей час єдиний духовний обов'язок полягає в тому, щоб давати поживу для захвату, який відчуває «я» дитини, коли воно відкривається в новому світі. Одночасно з навчанням охайності і вмінню самостійно тримати ложку дитина починає усвідомлювати, що «я є» можна розширити до «я можу». Коли «єго» дворічної людини це усвідомило, його вже ніщо не може зупинити. Воно думає, що йому належить весь світ — і, звичайно ж, всі члени його сім'ї.

«Я» у цей час подібно щойно ввімкненому генератору сили, і «єго» користується цією силою неорганізованим чином. Крик, вереск, ухилення, використання всесильного слова «ні!» і взагалі спроби керувати дійсністю за допомогою одного лише свого бажання — це як раз те, що й повинно відбуватися в цьому віці. Замість того, щоб стримувати ці припливи енергії у своїй дитині, спрямуйте їх на такі завдання і випробування, які вчать рівноваги.

Вік дитячого садка — перших класів початкової школи, 5-8 років

КЛЮЧОВІ СЛОВА: дарування, вміння поділитися, неосудження, щирість.

Коли дитина в свої п'ять років осягає світ, мозок її настільки активний, що вона засвоює і перевіряє незліченну кількість різних понять. Виховання вміння поділитися, віддавати те, що в тебе є, іншому і говорити правду важливо і в більш ранні роки, але критичною миттю саме у 5-8 років є те, що в цей час дитина починає засвоювати абстрактні поняття. Конкретно мислячий розум немовляти не розумів причин вашої поведінки, (а тільки відчував) - тепер набуває можливості сприймати дійсність за межами «я є», «я хочу» і «я перший».

Те, як ми віддаємо, в будь-якому віці показує, наскільки ми співпереживаємо потребам тих, хто нас оточує. Віддавати в духовному розумінні означає: «Я віддаю тобі, нічого не втрачаючи, тому що ти — це частина мене». Маленька дитина не може повністю охопити цю ідею, але вона може її відчути. Діти не просто хочуть ділитися — вони люблять ділитися. Вони відчувають тепло, яке

виділяється при перетині кордонів «єго» і прихід у свій світ іншої людини, — немає більшого доказу близькості і тому ніяка інша дія не викликає такої радості.

Те ж саме можна сказати і про правдивість. Ми обманюємо для того, щоб себе убезпечити, уникнути покарання. Страх покарання передбачає внутрішнє напруження і навіть, якщо брехня дійсно захищає від відчутної небезпеки, вона дуже рідко допомагає позбутися цієї внутрішньої напруги. Це може зробити тільки правда. Коли маленьку дитину вчать тому, що, якщо вона буде говорити правду, це викличе у неї приємні почуття, вона робить перший крок до усвідомлення, що правда має духовну цінність.

Діти старшого віку, 8 – 12 років

КЛЮЧОВІ СЛОВА: незалежність судження, розбірливість, проникнення в сутність.

Багатьом батькам ця стадія розвитку дітей приносить найбільше радості, тому що саме до цього часу у дітей розвивається особистість і незалежність. Вони починають думати по-своєму, у них з'являються захоплення, симпатії і антипатії, ентузіазм, посилене прагнення відкрити те, що може залишитися на все життя, наприклад, любов до науки чи мистецтва. Хоча це звучить і сухо, «чіткість» — прекрасна якість душі. Це набагато більше, ніж просто відрізнити хороше від поганого. Десятирічна дитина здатна до мудрості і, в першу чергу, мова йде про найделікатніший дар — особисте проникнення в сутність речей. Дитина здатна бачити своїми власними очима і судити на підставі того, що вона бачить: вона більше не «отримує» світ з других рук — з рук дорослих. Отже, це перший етап, коли будь-яке поняття типу «духовний закон» може бути засвоєно дитиною. До цього закон видається подібним правилу, якого потрібно дотримуватися або щонайменше приділяти увагу. Замість того, щоб використовувати слово закон, батьки можуть скористатися словами «як це працює», або «чому все відбувається саме таким чином», або «роби так, щоб ти відчував, що це добре». Це більш конкретний спосіб навчання, що спирається на досвід.

Проте у віці десяти років або близько того абстрактні міркування беруть незалежний курс, і справжнім учителем - замість авторитетної особистості -

тепер стає досвід. Чому так відбувається — це духовна таємниця, адже досвід був присутній з самого народження, але з якоїсь причини світ раптом «заговорив» з дитиною: до неї приходить зсередини глибинне розуміння того, чому це правильно чи ні, чому так багато значать правда і любов.

Ранні юнацькі роки, 12 – 15 років

КЛЮЧОВІ СЛОВА: самоусвідомлення, експериментування, відповідальність.

Дитинство закінчується і починається юнацтво, час, який прийнято вважати складним. Дитячість перетворюється в статеву зрілість і з'являються потреби, які батьки більше не можуть задовольнити. Батьки починають розуміти, що прийшла пора відпустити своїх дітей і повірити, що діти здатні мати справу з світом відповідальності. Вирішальним тепер є те, що отриманий в дитинстві досвід починає приносити плоди — солодкі або гіркі. Дитина, яка вирушає у світ з відбитками справжніх духовних знань, буде відображати гордість і довіру своїх батьків. Дитина, яка рухається, спотикаючись, в повному замішанні, відчайдушно експериментуючи і постійно відчуваючи тиск з боку своїх однолітків, швидше за все, відображає приховану безладність свого виховання. Юнацтво — час горезвісної сором'язливості, але воно може також стати часом самоусвідомлення. Коли закінчується дитинство, експериментування цілком природне, але воно не повинно бути легковажним і руйнівним. Все питання в тому, чи володіє дитина внутрішнім Я, яке можна використовувати в якості поради. Це внутрішнє Я — голос, який володіє силою вибрати між правильним і неправильним, виходячи з глибокого розуміння життя (Скорочено).

Використано матеріали освітнього порталу <https://naurok.com.ua/>